

Nr 16

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten

Fjärde huvudtiteln

1:o) **Kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 1, s. 3 och 4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1959) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor.

Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1956: 198 anvisade riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1956/57 under fjärde huvudtiteln ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor till Kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka. Sedermera har riksdagen efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionerna 1958: 2 och 1958: 125 å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 för ifrågavarande ändamål anvisat ytterligare (5 000 000 + 6 500 000 =) 11 500 000 kronor. Såsom framgår av propositionen 1958: 125 avses huvuddelen av ifrågavarande kostnader skola bestridas av FN. Hittills har från FN influtit 6 448 052 kronor, avseende andra kostnader för kontingenten under tiden den 1 november 1956—den 31 december 1957 än materielkostnader.

Av förenämnda propositioner framgår vidare att den svenska FN-kontingentens verksamhet ursprungligen beräknades komma att omfatta en tidrymd av sex månader från och med november 1956. Sveriges deltagande i övervakningsverksamheten har emellertid kommit att utsträckas i tiden, och enligt av Kungl. Maj:t numera meddelade beslut må kontingenten fortsättningsvis vara organiserad längst intill utgången av januari 1960. Från maj 1958 har dessutom kontingentens storlek ökat från ca 350 man till omkring 500 man (prop. 1958: 125, s. 6).

I skrivelse den 28 oktober 1958 har försvarets civilförvaltning gjort framställning om anvisande av ytterligare medel för FN-styrkans verksamhet. Civilförvaltningen har beräknat kostnaderna för ifrågavarande verksamhet under tiden november 1958—maj 1959, avseende kontingentens femte om-

gång, till 7 000 000 kronor. Härtill kommer eftersläpande utgifter avseende verksamheten före den 1 november 1958 på sammanlagt 3 000 000 kronor. Av tidigare anvisade medel beräknades dock ett belopp av omkring 4 000 000 kronor återstå oförbrukat vid utgången av oktober 1958. Enligt civilförvaltningens beräkningar uppgår således medelsbehovet för FN-styrkans verksamhet under tiden november 1958—maj 1959 till $(7\,000\,000 + 3\,000\,000 - 4\,000\,000 =)$ 6 000 000 kronor.

I enlighet med civilförvaltningens förslag beräknar departementschefen medelsbehovet för den svenska FN-styrkans fortsatta verksamhet intill utgången av maj 1959 till 6 000 000 kronor. Eventuellt behov av medel utöver vad som nu angivits förutsättes, liksom tidigare, få tillgodoses från anslaget till oförutsedda utgifter. I den mån så sker bör förhållandet senare anmälas för riksdagen.

Från FN inflytande ersättningar förutsättes skola tillgodoföras inkomstiteln Övriga diverse inkomster.

Utskottet. Vid behandlingen tidigare av frågan om medel för här ifrågasvarande ändamål har riksdagen förutsatt, att särskild överenskommelse med Förenta Nationerna skulle träffas angående bestridande av kostnaderna för den svenska styrkan. Numera har från Förenta Nationerna influtit 6 448 052 kronor, avseende andra kostnader för den svenska kontingenten under tiden den 1 november 1956—den 31 december 1957 än materielkostnader. Ifrågasvarande belopp har tillgodoförts inkomstiteln Övriga diverse inkomster. Under erinran om det anförda har utskottet icke något att invända mot det nu äskade beloppet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor.

Kapitalbudgeten

Försvarets fastighetsfond

Arméns delfond

2:o) Återställande av vissa genom brand förstörda byggnader. I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 8, punkt 1, s. 35 och 36 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1959) föreslagit riksdagen att till ifrågasvarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 92 000 kronor.

Förslaget avser återuppförande av byggnad för reservkraftaggregat m. m. vid Trutbo och verkstadsbyggnad vid provskjutningscentralen i Karlsborg, vilka byggnader helt förstörts av brand.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Återställande av vissa genom brand förstörda byggnader* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 92 000 kronor.

Marinens delfond

3:o) *Återställande av en genom brand förstörd byggnad*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 36), avseende återuppförande av förläggningsbarack vid Gullmarsn örlogsdepå, vilken byggnad helt förstörts av brand, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Återställande av en genom brand förstörd byggnad* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 20 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

4:o) *Värnpliktslånefonden*. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 36 och 37) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 200 000 kronor.

För fondens verksamhet har för budgetåren 1945/53, 1954/56 och 1957/58 anvisats sammanlagt 3 100 000 kronor, varav 100 000 kronor för budgetåret 1957/58.

Försvarets socialbyrå har i skrivelse den 5 september 1958 hemställt att till värnpliktslånefonden måtte på tilläggsstat för budgetåret 1958/59 anvisas ett investeringsanslag av 200 000 kronor.

Enligt socialbyråns egna sammanställningar över handläggningen av ärenden rörande lån från värnpliktslånefonden har intill den 1 juli 1958 lån beviljats med sammanlagt 5 977 130 kronor. Vid utgången av budgetåret 1957/58 har alltså utöver det i fonden investerade kapitalet utlånats 2 877 130 kronor, vilket belopp i sin helhet borde ha täckts av medel, som i form av återbetalningar på tidigare beviljade lån inflyter till fonden. Den 30 juni 1958 förelåg emellertid ett underskott i värnpliktslånefonden om i runt tal 30 000 kronor. Socialbyrån erinrar vidare om att Kungl. Maj:t intill utgången av budgetåret 1957/58 medgivit avskrivningar av statsverkets fordran hos enskilda värnpliktslånetagare, vilkas lån belastat värnpliktslånefonden till ett sammanlagt belopp av nära 30 000 kronor.

Med hänsyn till värnpliktslånefondens ställning den 30 juni 1958 och den beräknade omfattningen av verksamheten under budgetåret 1958/59 anser socialbyrån en ytterligare kapitalinvestering i fonden erforderlig.

Departementschefen föreslår, under hänvisning till socialbyråns framställning, att 200 000 kronor anvisas för innevarande budgetår såsom kapitalinvestering i värnpliktslånefonden.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Värnpliktslånefonden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 200 000 kronor.

Stockholm den 3 februari 1959

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Einar Persson, Ivar Johansson, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Sundelin, Thun, Bergman, Holmqvist, Pålsson, Axel Johannes Andersson, Rickard Svensson och Söderberg; samt

från andra kammaren: herrar Åkerström, Thapper, Jansson i Kalix, Staxäng, Persson i Växjö, Ståhl, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Karlsson i Olofström, Nilsson i Göingegården, fröken Elmén, herrar Hansson i Skegrie, Nihlfors, Heckscher och Gustafsson i Uddevalla.